

WASA DAGBLAD

GPT-3

Lösnummer 1 €
Gratis på nätet

ISSN 2954-2448

Nr 15

Söndagen den 14 april

2024

Wasa Dagblad - en modärn tidning med layout från 1870-talet. Då hade de flesta tidningarna detta format, motsvarande A4, och 4 sidor. Mycket text, men inga bilder alls, så det finns mycket att läsa på 4 sidor. Tidningen innehåller citat från gamla dagstidningar, hämtade från Nationalarkivet (digi.kansalliskirjasto.fi). Texten i denna publikation genereras delvis med GPT-3, OpenAI:s storskaliga språkgenereringsmodell. Efter att ha skapat utkast till språk har texterna granskats, redigerats och reviderats språket och tidningen tar det yttersta ansvaret för innehållet i denna publikation. Wasa Dagblad utkommer tillvidare på söndag morgon, men vår strävan är att den skall utkomma alla dagar så småningom. Tidningen kan läsas gratis på nätet, tryckta lösnummer kostar 1 €. Annonspris 6 €/spaltmillimeter, men standardannonser är billigare (25 mm hög=140 €, 50 mm = 280 €, 75 mm=400 €. Upprepade annonser = 50% rabatt. Sänd annonser till wasadagblad@gmail.com som jpg, tiff eller png, annonserna förminsas sedan till spaltbredd 46 mm. Ifall annonsen inte ryms med kontakter vi (utrymmet är ju begränsat). Chefredaktör Hans Björknäs. Post: Wasa Dagblad, Skolhusgatan 37 B 7, 65100 Vasa, telefon +358-40-5462455. E-post: wasadagblad@gmail.com

Här finns vi:
www.vpress.ovh

BAKVINTER

Beställ Wasa Dagblad - det kostar ingenting. Sänd en email med rubriken Prenumeration till wasadagblad@gmail.com

Ansvarsfull hantering av skolskjutningar i medierna

Skolskjutningar är tragiska händelser som väcker djup sorg och oro i samhället. Hanteringen av dessa händelser i medierna är av yttersta vikt, eftersom kommunikationen har en betydande inverkan på den allmänna opinionen och risken för imitation. THL har gett ut rekommendationer om detta och denna text bygger delvis på dessa anvisningar.

måste följas noggrant. Det är viktigt att förmedla saklig information om hur människor vanligtvis reagerar i traumatiska situationer och var hjälp kan fås. Dessutom bör publicering av dramatiskt bildmaterial undvikas, särskilt med tanke på barns känslighet för påverkande innehåll. Kommunikationen bör vara riktad och känslig, särskilt med tanke på barn och ungdomar, som är särskilt sårbara.

Kommunikation som ökar risken för imitation måste absolut undvikas. Det innebär att personligheten och tillvägagångssättet för gärningsmannen inte bör beskrivas i detalj, eftersom det kan mänskliggöra och möjliggöra imitation av handlingen. Istället för sensationellt och dramatisk kommunikation är det nödvändigt att betona gemenskapens enhet och betydelsen av sorg. Mediernas roll i detta är central, och ansvarsfull kommunikation är nyckeln till att upprätthålla samhällets sammanhållning.

Det är också viktigt att vara medveten om att barn och ungdomar är särskilt känsliga för mediernas påverkan. Därför

är det av yttersta vikt att skydda dem från våldsamt och traumatiskt innehåll. Vid urval av intervjuobjekt måste man vara särskilt försiktig för att inte orsaka skada för dem.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att ansvarsfull och genomtänkt kommunikation är avgörande för hanteringen av skolmassakrer i medierna. Varje aktör inom medierna måste ta sitt ansvar och sträva efter att påverka samhället positivt efter traumatiska händelser.

Enligt forskning är det tydligt att detaljerad och idealiserande kommunikation kan öka risken för efterföljande skolmassakrer. Å andra sidan har ansvarsfull kommunikation potential att minska liknande händelser.

Principerna för ansvarsfull kommunikation är tydliga och

Evakkotien muistomerkki Kuopiossa
Minnesmärket för Evakueringsvägen i Kuopio
The Memorial for Evacuation Road in Kuopio
Памятник Эвакуационному шляху в Куопио

Photo Supplement - vpress.ovh

Who is Roger Broo?

Den nya utställningen Who is Roger Broo? presenterar en samlare och en samling.

Vasas museers utställningsår öppnas med en presentation av den i Österbotten födde konst-samlaren Roger Broos (1945–2017) samling. På utställningen visas ett urval av några hundratal verk som donerats till Stiftelsen för Åbo Akademi. Utställningen kompletteras därtill med verk som donerats till Åbo konstmuseum samt verk i familjens ägo. Samlingsutställningen visas 12.4–8.9.2024 i Österbottens museum.

Konstsamlaren Roger Broo (1945–2017) skapade en omfattande samling med verk av främst unga bildkonstnärer i början av deras karriärer. Broo följde med nutidskonstens utveckling och var en återkommande besökare på museernas och galleriernas utställningar. Broo var förutom konstsamlare också en mycket aktiv aktör inom Finlands kultur- och konstfält.

ett vidsynt samlande av och genuint intresse för konst, berättar amanuens Janna Sirén.

En subjektiv konstsyn blir samling och utställning

Samlingen har fokus på grafik och målningar och bildar en helhet på ca 400 verk som tidsmässigt sträcker sig från 1950-talet till 2010-talet.

Broos maka Harriet Silius donerade efter samlarens bortgång en del av samlingen, närmare 160 verk, till Stiftelsen för Åbo Akademi. Broo gjorde sin yrkesverksamma karriär som förvaltningsdirektör vid Åbo Akademi, där han arbetade i 30 år och även utnämndes till hedersdoktor. Broo var som samhällsvetare mycket engagerad i främjande av utbildning. Den finlandssvenska kulturen var mycket viktig för honom. Därtill var han en aktiv medlem och ordförande i olika direktorier och föreningar, såsom Svenska kulturfonden, Pro Artibus och Åbo konstmuseum.

Samlingen utgör basen för den utställning som visas i Vasa på Österbottens museum 12.4–8.9.2024, och den kompletteras av en till antalet mindre andel verk som tidigare donerats till Åbo konstmuseum samt verk i familjens ägo. En del av verken är placerade i offentliga utrymmen, som läroverk längs med kuststräckan.

Guidningar för allmänheten ordnas söndagarna 14.4, 12.5, 9.6 och 14.7. (Källa: Vasa.fi)

Bild: PAULIINA TURAKKA-PURHONEN Roger Broos muotokuva / Porträtt av Roger Broo / Portrait of Roger Broo 2011 Kuva / foto / photo: Vesa Aaltonen <https://kuvapankki.vaasa.fi/s/o/5ElqCoq4pZfDgM58>

–I samlingen ingår både humor, lekfullhet och allvar. Dess mångsidighet och brokighet berättar om

DENNA TIDNING KAN MAN LÄSA VAR SOM HELST

Som här i Amsterdam

Vinterbadplatsen i Inre hamnen stängs 23.4

Badsäsongen vid Vasas vinterbadplats i Inre hamnen avslutas 23.4.2024. Inget beslut har ännu fattats om huruvida vinterbadplatsen öppnas igen nästa säsong.

Körsångsgränden saneras - sprängningsarbeten möjliga

Körsångsgränden i Vöråstan saneras med

början 9.4.2024. Kometekniken anlägger nya dagvattensystem, ytor och planteringar i gränden. Enligt bedömning blir saneringen klar i oktober 2024

De, som vet litet mera är De, som läser Wasa Dagblad

Seniordiskussion på ALMA 17.4.2024

Vid Almas institutsforum funderar experter på seniorernas liv och den åldrande människans roller i samhället på temat En aktiv seniormedborgare – ett värdefullt liv.

I den för allmänheten öppna och kostnadsfria paneldiskussionen diskuteras experter inom olika branscher detta tema vid medborgarinstitutet Alma i Vasa onsdag 17.4.2024 kl. 18-20, Rådhusgatan 31, festsalen. Panel-diskussionen hålls på finska, men frågor kan ställas på finska, svenska och engelska.

Den åldrande befolkningen ökar hela tiden. Gränsen mellan medelåldern och den s.k. ålderdomen har hela tiden skjutits framåt. Människor lever längre och är också aktiva och har handlingsförmåga längre upp i åren än tidigare. Vilken roll

har den åldrande människan i livscykel-tänkandet?

Danselevernas våruppvisning på stadsteatern

Kuula-institutets och TaiKons danselever stiger igen ivrigt ut på Romeo-scenen i Vasa stadsteater 15 och 16.4.2024.

De äldsta eleverna i Kuula-institutet och TaiKonframför danshelheten "På världens hav". Föreställningen är inspirerad av havet och dess mångsidiga skönhet. Den tar med betraktaren på en resa som kombinerar dans och natur med olika stämningar till havs och på land.

Dansare i åldern 9–18 år i den grundläggande konstundervisningen presenterar en repertoar där utbudet av balett och nutidsdans i olika stilar lever i ömsesidig harmoni och inspirerar varandra. I föreställningen medverkar även danselever från Musikinstitutet Legato.

I föreställningarna medverkar cirka 130 danselever.

Föreställningstider:

- mån 15.4. och tis 16.4. kl. 18
- Vasa stadsteaters Romeo-scen
- Biljetter: 15 / 10 €, teaterns biljettkassa
- Föreställningens längd är cirka 50 minuter, ingen paus.

VECKANS KONSTUPPLEVELSE:

Robert Wilhelm Ekman

1808-1873

Landets mest tongivande konstnär i medlet av 1800-talet, anses av många vara målarkonstens fader i Finland.

Pentti Lyytinen reciterar dikter i en stuga i Savolax, 1848

Ansökningstiden för sommarjobbssedel pågår

Vasa stads sommarjobbssedel gör det även i år möjligt för ett företag, en förening eller ett andelslag med färre än 50 anställda att ge en ung person i Vasa sommarjobb. Sommarjobbssedel kan ansökas till 15 maj.

En ung person som söker ett sommarjobb kan själv ta kontakt med arbetsgivaren och fråga om en sommararbetsplats och efter det kan arbetsgivaren ansöka om en sommarjobbssedel för att anställa den unga. Eller så kan arbetsgivaren först ansöka om en sommarjobbssedel och med hjälp av

den själv söka en arbetstagare. Ansökningstiden för en sommarjobbssedel är 1.4–15.5.2024. Ansökan görs i stadens elektroniska tjänster på adressen: <https://asiointi.vaasa.fi/>

Vasa Elnät investerar 17 miljoner euro i utvecklingen av elnätet

Under året 2024 kommer Vasa Elnät att investera 17 miljoner euro i att utveckla elnätets kapacitet och förbättra distributionssäkerheten. I de största projekten sätts elnätet, elstationer Elnätet saneras på Skärgårdsvägen i Sun-

dom i Vasa samt på Bredskäret i Södra Vallgrund, Korsholm. Elkablar grävs ner i marken i Veikars, Kors-holm.förnyas och delar av elnätet kommer att grävas ner i marken.

Guidade rundvandringar på Gamla begravningsplatsen

Måndag 22.4 kl. 14.00-15.00 och kl. 16.00-17.00 Guidade rundvandringar på Gamla begravningsplatsen. Start från begravningsplatsens port, Vörågatan 2. Rundvandringarna hålls både på finska och svens-

ka.

Gamla begravningsplatsen i Vasa anlades 1864. Begravningsplatsen har även kallats för Almaudd efter den första avlidna som begravdes där. Under de guidade rundvandringar-na får du hör om Vasas historia, inflytelserika personer i samhället och hjältar under krig och fred. Besökarna får även bekanta sig med de många minnesmärkena på begravnings-platsen och områdena med hjältegravar.

Anmälan senast fredag 19.4 kl.18.00: <https://forms.gle/vBGs4GrooqA5FyGA8>

Anttti Lindtman

Besöker Vasa i morgon den 15.4.24. Man kan träffa SDP_s ordförande på Görans konditori kl 16.

Vasa sparar på kultur och idrott

Vasa stads ekonomiska utjämningsprogram för åren 2024–2027 påverkar också stadens kultur- och idrottstjänster. Stadens kultur- och idrottsnämnd behandlar sparåtgärderna på sitt möte 16.4.2024. De föreslagna besparingarna uppgår till cirka 3,2 miljoner euro. På grund av ekonomiska utmaningar har staden varit tvungen att omvärdera budgeterna för olika sektorer. Sparåtgärderna inom kultur- och idrottstjänsterna är en del av ett mer omfattande arbete för att balansera stadens ekonomi. Detaljerna kring besparingsåtgärderna är ännu inte helt klara, men de kommer att diskuteras i detalj på styrelsemötet. Målet är att hitta hållbara lösningar som inte äventyrar stadens kulturutbud eller idrottsmöjligheter. Efter utskottsbehandlingen går sparförslagen vidare till stadsstyrelsen och slutligen till stadsfullmäktige för beslut. Konsekvenserna för kultur- och

idrottstjänsterna klarnar i och med det slutliga beslutet. Vasa är känt för sitt rika kulturliv och mångsidiga idrottsmöjligheter. Stadsborna följer noggrant med hur åtgärdsåtgärderna påverkar dessa tjänster, och beslutsfattandet kommer säkert att väcka debatt bland invånarna.

Internationell mediekonferens i Helsingfors 25–26.4

Gilles Marchand, generaldirektör för det schweiziska public service-bolaget och Kristina Riegert, professor från Stockholm, är huvudtalare på konferensen om mediehistoria inom nordisk public service.

Forskningsprogrammet Yle 100 ordnar den internationella konferensen Pohjoiset kertomukset ja digitaalinen horisontti (nordliga berättelser och digitala horisonter) i Stora Smedjan i Böle 25–26.4.2024. Evenemanget har tre huvudteman: digitala horisonter, media och den nationella identiteten samt nordiska röster.

Konferensen öppnas med ett keynotetal av Gilles Marchand, styrelseledamot i den Europeiska rundradiounionen (EBU) och generaldirektör för det schweiziska public service-bolaget, torsdagen den 25 april. Fredagen den 26 april är professor Kristina Riegert från Stockholm huvudtalare.

Torsdagen den 25 april fokuserar man särskilt på relationen mellan Yle, Finland och finländarna under Finlands första självständiga årtionden. Fredagen den 26 april står Yle och kulturen samt Yles väg mot en digital tjänst i fokus. Hela konferensprogrammet och anmälningsuppgifter finns på forskningsprojektets webbplats. Konferensen kan följas via en öppen stream på samma sida.

”Finländarna har alltid varit intresserade av Yle som bolag. Även forskare har varit intresserade av det. Forskningsprogrammet Yle 100 har sammanställt den senaste tidens finländska Yle-forskning och velat inspirera till ny akademisk Yle-forskning. På konferensen får man utöver internationella föredrag höra föredrag om public - Yle av över 20 forskare. Det här är en investering i Yle-relaterat kunskapskapital för framtiden”, säger Ismo Silvo som är Yles ansvariga för forskningsprojektet Yle 100.

(YLE Pressmeddelande)

Radionyheter med AI-röster från 5.4.24

F rån och med fredagen den 5.4.2024 kommer STT:s nyheter att höras igen på flera radiostationer när Bauer Media utökar användningen av pilotnyhetsankaret AI till sina 11 radiostationer, enligt pressmedlandet.

Nyheter som STT:s journalister skriver och läser med artificiell intelligens når en miljonpublik när nyhetsändningarna hörs på Bauer Medias mest populära kanaler, såsom Radio Nova, Iskelmä och Radio Nostalgia.

Finska Nyhetsbyrån var i årtionden känd bland allmänheten särskilt för sina radionyheter. Även om nyheterna nu läses av ett virtuellt nyhetsankare, ändrar den artificiella intelligensen inte innehållet i nyheterna, utan de är skrivna av STT:s professionella journalister och har gått igenom den redaktionella processen. Nyheterna som hörs på radion är därför lika tillförlitliga som alla andra STT-produktioner. Det slutliga valet av nyheter som hamnar i sändning görs också av människor.

EU-VALET

EU-valet 2024: Var, när, hur?

Nästa val till Europaparlamentet kommer att äga rum i juni 2024

N ästa val till Europaparlamentet kommer att äga rum i juni 2024.

Finland:

Valdagen: söndag 9.6.2024

Förtidsröstning:

I Finland: 29.5.–4.6.2024

Utomlands: 29.5.–1.6.2024

Valkrets: Hela Finland, även Åland

Antal ledamöter i Europaparlamentet: 15

Historien om Europeiska Unionen: En resa av enhet och integration

E uropeiska Unionen (EU) står som ett vittnesbörd om kraften i samarbete och integration mellan nationer. Född ur askan av andra världskriget sträcker dess rötter sig tillbaka till en vision om att främja fred, stabilitet och välbefinnande i en krigshärjad kontinent. Under årtionden har EU utvecklats till en av de mest betydelsefulla politiska och ekonomiska enheterna i världen och formar livet för miljontals människor över sina medlemsstater.

Grundandet: Försoning efter Kriget

Förödelsen av andra världskriget lämnade Europa i ruiner, både fysiskt och ekonomiskt. Efter en sådan förstörelse erkände ledarna för flera europeiska länder det brådskande behovet av samarbete för att förhindra framtida konflikter. År 1951 etablerades Europeiska kol- och stålunionen (EKSG) av sex grundande medlemmar: Belgien, Frankrike, Tyskland, Italien, Luxemburg och Nederländerna. Detta markerade början på europeisk integration, med syftet att samla kol- och stålsressurser för att

säkerställa ekonomiskt beroende av varandra och förhindra ytterligare krig mellan historiska rivaler.

Romfördraget: Att Lägga Grunden

Romfördraget, undertecknat 1957, lade grunden för ytterligare integration genom att etablera Europeiska ekonomiska gemenskapen (EEG) och Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom). EEG syftade till att skapa en gemensam marknad bland medlemsstaterna och främja fri rörlighet för varor, tjänster, kapital och människor. Detta fördrag markerade ett betydande steg mot djupare ekonomiskt samarbete och banade vägen för den eventuella bildandet av EU.

Expansion och Utvidgning: Växande Enhet

Under årens lopp expanderade EU både i termer av medlemskap och omfattning. Antagandet av nya medlemsstater förde med sig tidigare östblockländer in i gemenskapen efter kommunismens fall mot slutet av 1900-talet. EU:s utvidgning förlängde inte bara dess räckvidd utan underlättade också demokratiska övergångar och ekonomisk utveckling i Östeuropa.

Maastrichtfördraget: Mot Politisk Union

Maastrichtfördraget, undertecknat 1992, markerade en milstolpe i EU:s utveckling genom att etablera Europeiska unionen som en politisk enhet vid sidan av sina ekonomiska funktioner. Det introducerade begreppet europeiskt medborgarskap, lade grunden för en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik och banade vägen för skapandet av en gemensam valuta, euron.

Euron och Ekonomiska Utmaningar

Lanseringen av euron år 1999 symboliserade en ny era av europeisk integration, där 19 medlemsstater antog den gemensamma valutan för att underlätta handel och ekonomiskt samarbete. Emellertid stod eurozonen inför betydande utmaningar, särskilt under den globala finanskrisen 2008, vilket exponerade svagheter i ekonomisk styrning och väckte frågor om hållbarheten för eurorprojektet.

Utmaningar och Möjligheter: Brexit och

Framtiden

EU har stött på många utmaningar under sin historia, inklusive ekonomiska nedgångar, migrationskriser och uppgången av populistiska rörelser som ifrågasätter fördelarna med europeisk integration. Brexit, Storbritanniens beslut att lämna EU år 2016, representerade ett betydande bakslag men lyfte också fram den pågående debatten om EU:s framtida inriktning.

Trots dessa utmaningar förblir EU engagerat i att främja fred, välbefinnande och solidaritet bland sina medlemsstater. Genom initiativ som Den Europeiska gröna given och återhämtningsplanen för Nästa Generation EU strävar EU efter att adressera brådskande frågor som klimatförändringar, digital transformation och social ojämlikhet samtidigt som man bekräftar sin roll som en global aktör på världssarenan.

Slutsats

Historien om Europeiska Unionen är en berättelse om uthållighet, anpassning och samarbete i motgångens stund. Från sina blygsamma början som en kol- och stålunion till sin nuvarande status som en ledande politisk och ekonomisk enhet har EU kommit långt i att främja enhet och integration bland sina mångfaldiga medlemsstater. I sin strävan att navigera genom 2000-talets komplexiteter förblir EU en fyr av hopp för ett kontinent förenat i sitt sökande efter en ljusare framtid.

EVENEMANG

VASA INTERNATIONELLA HUNDUTSTÄLLNING 13.-14.4.2024

Internationell, alla rasers hundutställning i Botniahallen

En utställning för alla hundraser. Hundarna bedöms i 20 olika ringar, varpå följer grupptävlingar och på söndagen Best in Show. Dessutom Juniorhandler tävling, distriktsmästare koras och kvalificering till FM. Barn o hund uppvisning.

13.4.2024 klo 9:00 - 16:00

14.4.2024 klo 9:00 - 16:00

Hemsida:

<https://www.showlink.fi/shows/vaasakv2024/>:

Vaasan KV koiranäyttely

c/o Bjarne Westerback

66270 Pörtom

Puhelin: +358505590089

Sähköposti: bjarne.westerback@gmail.com

RITZ

STRANGERS IN THE NIGHT – En musikal om Frank Sinatra och Ava Gardner.

20.4.24 kl 14 och 19

Strangers in the Night berättar om två Hollywoodstjärnors liv och kärlek, som inte saknade passion, svartsjuka och stor dramatik.

Medverkande: Elisa Lairikko och Petri Lairikko.

www.ritz.fi

www.musiikkiteatteri.fi

NATIONELLA VETERANDAGENS HUVUDFEST

arrangeras i Vasa den 27 april på temat Veteranernas arv bevaras – tillsammans lyckas vi .

Nationella veterandagen firas årligen den 27 april. Dagen högtidlighålls för att hedra Finlands krigsveteraner samt som minne av att kriget tog slut och freden började. Temat för år 2024 sänder ett budskap om vikten av att bevara veteranernas arv och säkerställa dess fortsatta synlighet. Huvudfesten hålls i Botniahallen.

VAASAN KUOROFESTIVAALI - VASA KÖRFESTIVAL - VAASA CHOIR FESTIVAL

9-12.5.24

Festivalen fyller 30 år!

www.vaasa.fi

ILMAJOEN MUSIIKKIJUHLAT

ARMI OOPPERA

7.6.-16.6.24

Lilli Paasikivi

musiikkijuhlat.fi

PRIDE-veckan i Vasa och Korsholm

10-16.6.24

<https://www.regnbagsallians.fi/>

VASA AIR SHOW 15.-16.6.

Finlands största flyguppvisning 2024!

Finlands Flygförbunds huvud-flyguppvisning

Flyguppvisningen arrangeras av ett team av Vasa Flygklubbs proffs.

Vår organisation är redo att göra ditt deltagande framgångsrikt. Finlands

Luftfartsförbunds (SIL) årliga huvud-flyguppvisning är också flygvapnets,

arméns och Gränsbevakningsväsendets

huvudflyg-uppvisning. Flyguppvisningen

ordnas i samarbete med Finlands mest

erfarna flyguppvisnings-arrangörer, som

har erfarenhet av att arrangera 20 in-

ternationella flyguppvisningar i Finland,

Europa och Asien.

<https://vaasaairshow.fi/fi/etusivu>

KALEVALASPELEN detta år i Vasa

27-30.6.2024

FM-tävlingen i friidrott, Kalevaspelen, är ett av de främsta nationella idrottsevenemangen i Finland.

<https://kk2024.fi/>

"HERÄTTÄJÄJUHLAT" I VASA

5.-7.7.2024

I sommar arrangeras Vasas andra uppväckelsefestival, hela 60 år efter den senaste händelsen.

Dagarnas motto är "Ge vind i seglen".

Festivalområdet ligger mitt i centrum,

tillsammans med många hotell och restauranger, vilket gör det enkelt att ta sig

runt till fots eller med cykel. I Vasa är du verkligen vid havet, eftersom avståndet

från torget till stranden endast är några hundra meter. En lugn kvällspromenad

längs stranden, ett besök i lekparken eller utforskande av stadens magnifika

kulturutbud kan enkelt göras i omedelbar

närhet av festivalområdet.

"Körttiradio" sänder program dygnet

runt under dagarna

TANGOMARKKINAT 40 år

10-14.7.2024

Seinäjäki

<https://www.tangomarkkinat.fi/>

KORSHOLM MUSIC FESTIVAL

24.7 - 31.7.24

Korsholmmusicfestival.fi

VAASA FESTIVAL

1-3.8.2024

<https://vaasafestival.fi/>

TOVE TEUVALLA-OPERA

Östermark kyrka .Teuvan kirkko

3.8.24 - 11.8.2024

<https://www.korsholmmusicfestival.fi/tove-teuvalla/operan-tove-teuvalla>

KONSTENS NATT- TAITEIDEN YÖ

15.8.2024

Men redan nu kan man börja planera olika evenemang, anmälan för denna har öppnats.

WASA FUTURE FESTIVAL

5-10.8.2024

Wasa Future Festival 2024 kommer att äga rum den 5-10 augusti. Evenemanget samlar kunniga och motiverade personer från näringslivet, universiteten, de regionala beslutsfattande organen och ministerkärnorna för att fokusera på att lösa problem i Vasa och runt om i Finland. Festivalen täcker teman som sträcker sig från industriella innovationer till kulturella aspekter och erbjuder en plattform för samarbete och problemlösning.

Evenemanget kan följas på Wasa Future Festivals YouTube-kanal.

Wasa Innovation Center Gerbyvägen 18

65230 Vasa

<https://wasafuturefestival.fi/>

VASA STADSTEATER

12.9.2024 saa ensi-iltansa klassikkomusikaali Cabaret, joka on tarina elämäntähtäjästä ihmisistä vuosien 1929-1930

Berliinin sykkeessä. Nuori amerikkalainen kirjailija Clifford Bradshaw etsii itseään, ihannon vapaata maailmaa. Englantilainen kabareelaalaja Sally Bowles nauttii asemastaan Kit Kat Klubin rakastettuna päätähtenä. Heidän kohdatessaan käynnistyy musikaalin tarina.

Heidän kohdatessaan käynnistyy musikaalin tarina.

Heidän kohdatessaan käynnistyy musikaalin tarina.

Heidän kohdatessaan käynnistyy musikaalin tarina.

Heidän kohdatessaan käynnistyy musikaalin tarina.

Heidän kohdatessaan käynnistyy musikaalin tarina.

TIKANOJA

ÄRETS KONSTHÄNDELSE I VASA!

EERO JÄRNEFELTS UTSTÄLLNING öppnar den 23.11.24

KULTUR

Omedelbar tillfredsställelse och minskad uppmärksamhet är inte bra för vårt sinne.

Känner du dig fastklistrad vid din telefon och sveper oändligt genom TikTok? Du är inte ensam. Dr. Anna Lembke hävdar i sin bok "Dopamine Nation" att den moderna världen manipulerar vårt dopaminsystem, hjärnans njutnings- och belöningscentrum, vilket leder till en kultur av omedelbar tillfredsställelse och minskande uppmärksamhet.

Anna Lembke, född 27 november 1967, är en amerikansk psykiater som är chef för Stanford Addiction Medicine Dual Diagnosis Clinic vid Stanford University. Hon är specialist på opioidepidemin i USA och författare till Drug Dealer, MD, How Doctors Were Duped, Patients Got Hooked, and Why It's So Hard to Stop. [1] Hennes senaste bok, Dopamine Nation: Finding Balance in the Age of Indulgence, släpptes i augusti 2021.

Lembke medverkade i Netflix-dokumentären The Social Dilemma från 2020.

Dopamin, en signalsubstans, motiverar oss att söka belöningar och engagera oss i nödvändiga aktiviteter. Problemet ligger i överstimulering. Sociala medieplattformar, videospel och till och med vissa livsmedel kan utlösa dopaminfrisättning, vilket skapar ett "beroendespektrum" där även icke-substanser kan bli tvångsmässiga.

Denna "dopaminkultur" prioriterar omedelbara kickar av njutning framför aktiviteter som kräver ansträngning. Medan plattformar som TikTok erbjuder en konstant ström av dopamin, kan den ständi-

Anna Lembke

ga störtfloden av stimulans göra det svårt att fokusera på längre uppgifter som att läsa en bok eller ägna sig åt djupt tänkande. Begäret efter nyhet och frustrationen över förse-nade belöningar hindrar ytterligare vår förmåga att uppskatta långsam-mare former av njutning.

Det är dock inte tekniken i sig som är boven i dramat. Sociala medier och andra plattformar kan vara kraftfulla verktyg för lärande och kontakt. Nyckeln är att vara uppmärksam. Att sätta gränser med teknik, prioritera sömn och träning och odla mindfulness kan hjälpa oss att återfå kontrollen.

Dr Lembke erbjuder en väg

framåt: ett hälsosamt förhållande till dopamin. Vi kan njuta av dess fördelar utan att ge efter för dess beroendeframkallande potential. Genom att förstå dopaminsystemet och dess manipulation i vårt dagliga liv kan vi navigera i den digitala världen samtidigt som vi främjar långsiktigt välbefinnande och tillfredsställelse. Så lägg ifrån dig telefonen en stund, ta en bok och ge din hjärna en dopamindetox!

Anna Lembkes bok hittar du här, gratis: <https://www.studocu.com/en-us/document/stanford-university/affective-neuroscience/dopamine-nation-pdf-dopamine/61634553>

Bild: EthicsinSociety, Creative Commons Erkännande 3.0

VETERANVECKAN 22-28.4.2024

Program i Vasa och Korsholm under Veteranveckan 22-28.4

Nationella veterandagen firas i Vasa lördag 27.4. Under Veteranveckan ordnar även kompletterande program i anslutning till temat från guidade rundturer till allsång, föreläsningar och utställningar.

Huvudfesten

på Nationella veterandagen hålls 27.4 kl. 13.30–15.00 i Botniahallen (publiken anländer senast kl. 13.00). I Botniahallen serveras mat och kaffe klockan 11.30–13.00.

För musiken på festen står flottans musikkår under ledning av kapellmästare Tero Haikala. Som solister uppträder musikmajor Juha Ketola och sångerskan-skådespelerskan Sarah Nordergård. På festen uppträder även kören Wasa Sångargille, Kuula-institutets kör Estradi och kören Fading, som består av elever i musikklasserna vid Onkilahden yhtenäiskoulu. Konferencier på festen är redaktör Manu Myllyaho.

Festen direktsänds på Yle1 och Yle Arenan.

Innan huvudfesten 27.4 hissas också flaggan kl. 9.00 vid Finlands Frihetsstaty på Vasa salutorg och kl. 10.00–11.00 hålls en ekumenisk, tvåspråkig

festgudstjänst i Trefaldighetskyrkan.

Efter gudstjänsten kan du avgiftsfritt åka buss till Botniahallen med avgång från stadshuset och sedan tillbaka efter festen.

Under veteranveckan ordnas även avgiftsfritt kompletterande program

8.4–31.5 på huvudbibliotekets avdelning Länder och kulturer (andra våningen) visas en bokutställning om veteranerna från våra krig. I bokutställningen kan du låna litteratur i anslutning till vinterkriget och fortsättningskriget.

I Vasa stadsbiblioteks samlingar finns också Giftskåpet, dvs. ett skåp med förbjudna böcker. Giftskåpet finns på andra våningen i huvudbiblioteket på avdelningen Samhälle och Ekonomi. Det går inte att låna böckerna i skåpet, men besökarna kan läsa och undersöka dem på biblioteket. Av många böcker finns det låneexemplar på bibliotek i Finland och av några verk har även nya upplagor tryckts. Du kan bekanta dig med giftskåpets boklista på Vasa stadsbiblioteks webbplats: <https://kirjasto.vaasa.fi/sv/-/erikoiskokoelmat>

Måndag 22.4 kl. 14.00-

15.00 och kl. 16.00-17.00 Guidade rundvandringar på Gamla begravningsplatsen. Start från begravningsplatsens port, Vörågatan 2. Rundvandringarna hålls både på finska och svenska.

Gamla begravningsplatsen i Vasa anlades 1864. Begravningsplatsen har även kallats för Almaudd efter den första avlidna som begravdes där. Under de guidade rundvandringarna får du hör

om Vasas historia, inflytelserika personer i samhället och hjältar under krig och fred. Besökarna får även bekanta sig med de många minnesmärkena på begravningsplatsen och områdena med hjältegravar.

Anmälan senast fredag 19.4 kl.18.00: <https://forms.gle/vBGs4GrooQA-5FyGA8>

Arrangör: Vaasa-Mustasaari oppaat ry Vasa-Korsholm guider rf.

Tisdag 23.4 kl. 15-16.00 Guidad rundvandring på kasernområdet.

Start från vid Setterbergsstatyn, Kyrkoespianaden 34.

Kasernområdet i Vasa är ett av Finlands bäst bevarade träkasernområden från 1800-talet. På den guidade rundvandringen får du höra om områdets historia, arkitektur och framtid. Vi går genom Björkparken till stranden, där guiden berättar om Jägarstatyn och minnesmärket över Finlands flygvapen.

Anmälan senast måndag 22.4 kl. 18.00: <https://forms.gle/mXix-s67tj3b4Kp2q6>

Arrangör Vaasa-Mustasaari oppaat ry Vasa-Korsholm guider rf.

Tisdag 23.4 kl. 18.00–19.00 föreläsningen Laitonta, moraalitonta ja lihottavaa: Suhtautuminen paritansseihin ja soita-ajan tanssikielto Suomessa (om inställningen till pardans och dansförbud i Finland under kriget).

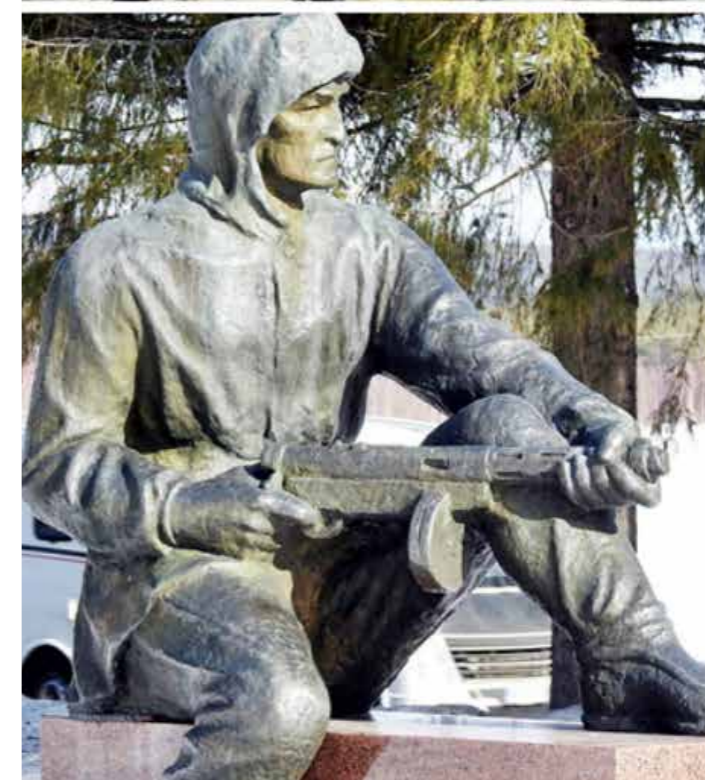
Dramasalen i huvudbiblioteket.

Historiker och docent i Finlands historia Marko Tikka. Föreläsningen hålls på finska.

Ingen anmälan.

Onsdag 24.4 kl. 18.00–19.30 föreläsningen Suomen Vapaudenpatsas ja sen symboliikka (om Finlands Frihetsstaty och dess symbolik). Medborgarinstitutet, Rådhusgatan 31, auditorium B231.

Lärare i bildkonst Aimo

Nyberg och professor emeritus Ilkka Virtanen.

I Vasa finns det flera sådana minnesmärken över kriget som det bara finns ett exemplar av i Finland, bl.a. Jägarstatyn och minnesmärket över Finlands flygvapen (Örnstatyn). Av dem är Frihetsstatyn den absolut mest imponerande. På föreläsningen får du höra om dess historia

och symbolik.

Föreläsningen hålls på finska. Anmälan: <https://uusi.opistopalvelut.fi/vasa/fi/course/66306>

Torsdag 25.4 kl. 15.00 Rikstidens tillättna allsångarer.

Köpcentret Rewell, Viljos torg.

Den manliga vokalgruppen Vox Liminum bjuder

in publiken att stämma in i sånger från krigstiden och framför utvalda låtar arrangerade för gruppen.

Vokalgruppen leds av Jari Ojalainen och Katriina Korkman. För ackompanjemanget står Bo Lund (dragspel). Konferencier för evenemanget är Ralf Holmlund.

Det är fritt inträde och ingen förhandsanmälan behövs.

Fredag 26.4 Utställningen Vasa 400 - guidade avgiftsfria rundvandringar.

kl. 13.00 på svenska, kl. 14.00 på finska. Österbotens museum, Museigatan 3.

Utställningen Vasa 400 ger besökarna en inblick i Vasa stads 400-åriga historia. Utställningen förmedlar berättelser ur Vasa stads historia, som börjar när staden grundades 1606. Som tema har berättelserna förhållanden och händelser som format samhället, förvaltning, utbildning, människors utkomst, vardag och fest.

Anmälan: museoinfo@vaasa.fi.

Lördag 27.4 kl. 10-12 och söndag 28.4 kl. 12-14 Vasa krigsveteranmuseum har öppet.

Kyrkoespianaden 22 A.

Vasa krigsveteranmuseum förevisar krigshistoria från Finska kriget till fortsättningskrigets slut. Museets samlingar består huvudsakligen av vapen, medaljer, uniformer och krigsmateriel.

Grupper kan separat komma överens om tider. Kontakt på 050 537 7909.

(vasa.fi)

Eero Järnefelt: Finlands framstående natur- och porträttmålare

Eero Järnefelt (1863–1937) var en framstående person inom finländsk konst, känd för sina fängslande landskap och insiktsfulla porträtt. Född in i en framstående konstnärsmiljö, omgavs Järnefelt av kreativitet redan från ung ålder.

Hans far var general och hans mor var en baronessa med konstnärliga intressen. Hans syster Aino gifte sig med den hyllade tonsättaren Jean Sibelius. Den konstnärliga miljön närmade utan tvekan Järnefelts egna konstnärliga talanger. Järnefelts konstnärliga resa började i Paris, där han studerade under ledning av berömda franska konstnärer som Fernand Cormon. Han

absorberade influenserna av naturalismen och impressionismen, vilket är tydligt i hans användning av ljus och fokus på att fånga flyktiga ögonblick.

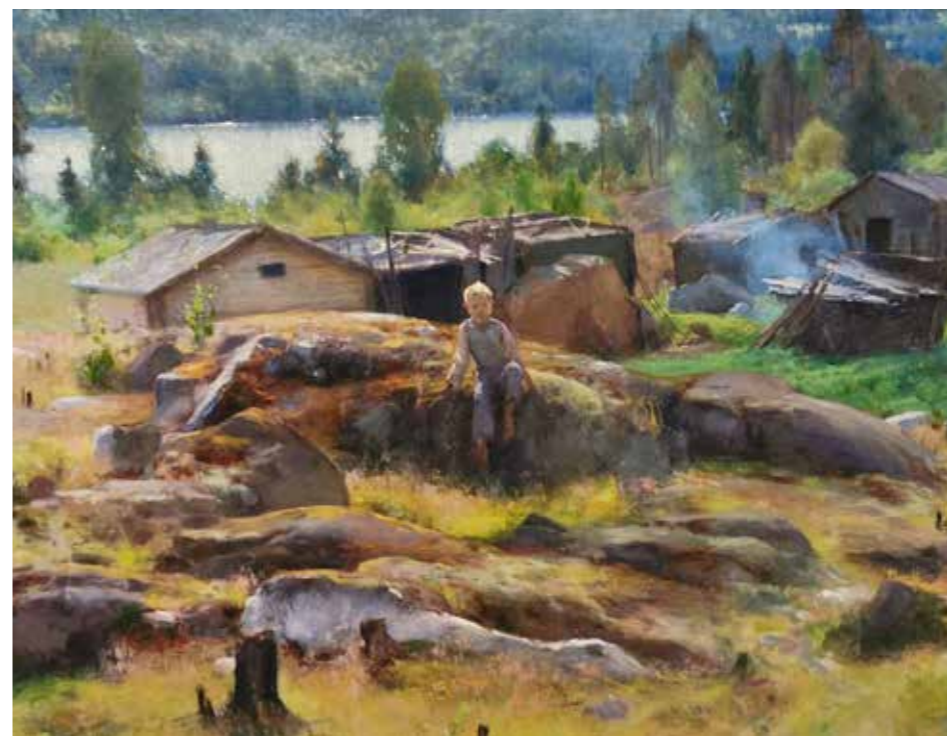
Efter att ha återvänt till Finland blev Järnefelt fängslad av den naturliga skönheten i sitt hemland, särskilt de majestätiska landskapen runt Koli nationalpark. Hans målningar fångade stillheten och storheten i dessa landskap, ofta med en dämpad färg-palett och betoning av den finska vildmarkens vidsträckthet. Dessa Koli-temade målningar förblir några av hans mest igenkännbara verk. Järnefelt var också en begåvad porträttmålare. Han målade framstående fi-

gurer i det finska samhället och fångade deras personligheter och uttryck med anmärkningsvärd detaljrikedom. Hans porträtt var kända för sin psykologiska djup och förmåga att förmedla sina ämnen inre värld. Utöver sina konstnärliga strävanden spelade Järnefelt en betydande roll för utformningen av den finländska konstutbildningen. Han tjänstgjorde som professor vid Helsingfors universitets tecknings- och över två årtionden och inspirerade generation-er av aspirerande konstnärer. Centrala egenskaper för Eero Järnefelts konst:

- Landskap: Fokus på att fånga den finska vildmarkens skönhet, särskilt Koli nationalpark. An-

J K Paasikivis porträtt

vändning av dämpade färger och betoning på vidsträckthet.

- Porträtt: Psykologisk djup och förmåga att skildra sina ämnen inre värld.

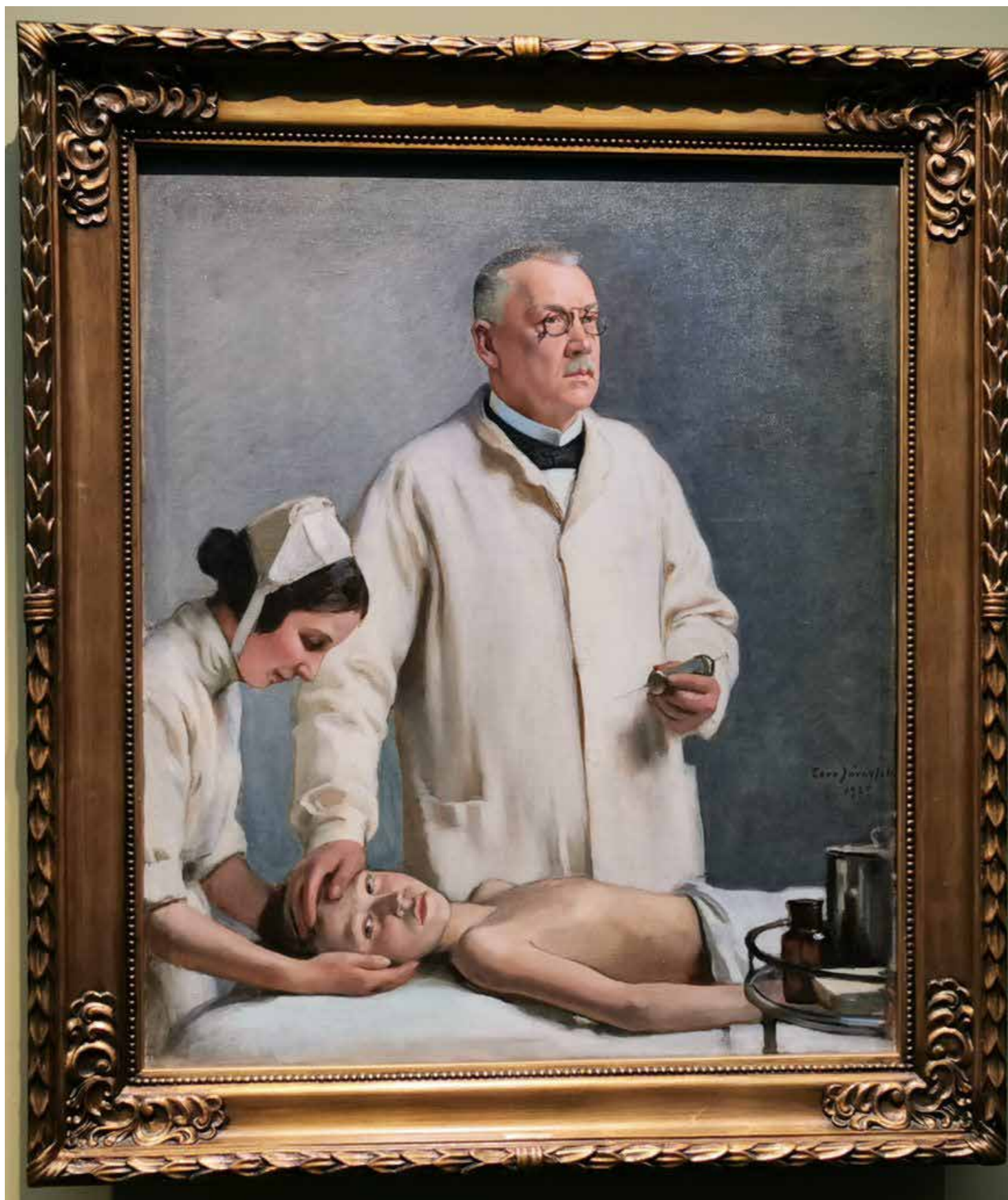
- Influenser: Naturalism och impressionism tydliga i hans användning av ljus och fokus på att fånga flyktiga ögonblick. Arv: Eero Järnefelt betraktas som en av huvudfigurerna i den finska konstens guldålder. Hans målningar fortsätter att beundras för sin skönhet, tekniska skicklighet och förmåga att fånga es-sensen av Finlands landskap och människor.

Några av Järnefelts målningar:

- "Sved" (1893): Detta anses allmänt vara Järnefelts mest ikoniska verk och en milstolpe inom finsk konst. Den skildrar en grupp trötta bönder som rensar mark genom att bränna ris. Målningen är en kraftfull samhällskommentar och belyser de hårda verkligheterna i det lantliga livet i Finland på den tiden. Figurerna är stoiska och silhetterade mot en rökfylld himmel, vilket förmedlar en känsla av svårigheter och motståndskraft.

- "Saimi på ängen" (1892): Detta porträtt visar Järnefelts fru, Saimi, sittande graciöst på en solbelyst äng. Målningen är känd för sin idylliska atmosfär och det mjuka ljuset som sipprar genom träden. Järnefelts skicklighet i att fånga ljus och skugga är tydlig, liksom hans ömhet i att porträttera sin fru. Användningen av en dämpad färgpalett med inslag av levande grönt och gult skapar en harmonisk och fridfull komposition.

- "Koli" (1935): Målad senare i Järnefelts karriär, representerar detta landskap hans långvariga fascination för den storslagna naturen i Koli nationalpark. Sjöns vidsträckthet och de rullande kullarna dominerar förgrunden, medan de avlägsna bergen reser sig majestätiskt i bakgrunden. Användningen av en sval blå och grön färgskala förmedlar lugnet i den finska vild-

Frans Ali Krogius' porträtt

marken. Denna målning exemplifierar Järnefelts förmåga att överätta naturens storhet till duk med en känsla av lugn och vördnad.

De flesta av Eero Järnefelts målningar finns i offentliga samlingar i Finland, särskilt de som fokuserar på finsk konst. Här är några framstående platser där du kan hitta hans verk:

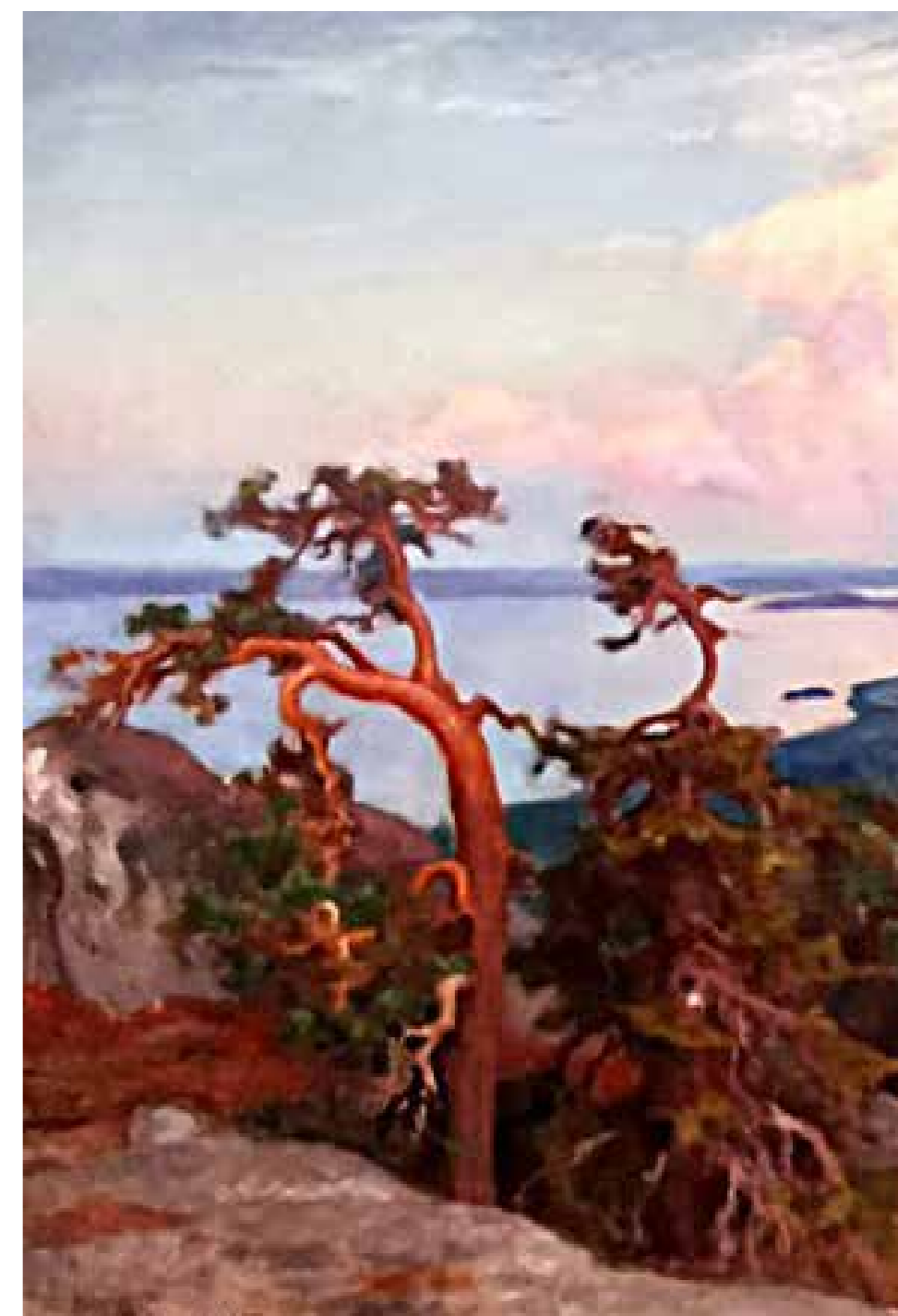
- Ateneum konstmuseum, Helsingfors: Detta är Finlands nationalgalleri och håller den största samlingen av Järnefelts målningar, inklusive ikoniska verk som "Under piskan (Bränna ris)" och "Saimi på ängen".

- Järvenpää konstmuseum: Beläget i Järvenpää, en stad med en rik konstnärlig historia, har detta museum en betydande samling av Järnefelts verk och erbjuder en mer fokuserad utforskning av hans konstnärliga resa.

- Andra finska museer: Många museer över hela Finland har Järnefelts målningar, inklusive regionala konstmuseer och de med bredare samlingar av finsk konst. Några exempel inkluderar:

- HAM Helsingfors konstmuseum
- Åbo konstmuseum
- Sara Hildéns konstmuseum, Tammerfors
- Samlingarna av olika universitetsmuseer
- Privata samlingar: Medan de flesta av Järnefelts verk finns i offentliga museer, kan en mindre del hittas i privata samlingar.

En utställning med 200 målningar av Eero Järnefelt öppnades i Ateneum i Helsingfors i förrgår. Utställningen är öppen till den 25 augusti. I november 2024 kommer en del av denna utställning med cirka 80 målningar att visas på Tikanojas konstgalleri i Vasa.

ARTIFICIELL INTELLIGENS

Algoritmernas betydelse i journalistiken

Journalistiken fick sin början i Finland under medlet av 1800-talet. På den tiden fanns det två massmedia, pressen var en ena och kungörelser från predikstolen den andra. Socialt media, det var då man träffade sina bekanta i kyrkbyns andelshandel. Och så fortsatte det i hundra år. I min barndom hade vi två massmedia i Pörtom, Vasabladet och radion. Sedan kom televisionen mot slutet av 50-talet. Under alla dessa årtionden gick informationen från sändare till mottagare, från centrum till periferin.

Men sedan kom datorerna och med dem algoritmerna och allt förändrades. Under de senaste två årtiondena har algoritmer gjort entré i samtliga delar av den journalistiska arbetsprocessen (Karlsson, Michael, 2019). Är algoritmer på gott eller ont?

I den moderna digitala eran har algoritmer stigit i betydelse och speciellt under de senaste årtiondena blivit avgörande för hur vi konsumerar information. Från sociala medier till nyhetsplattformar och underhållningssajter påverkar algoritmerna våra val och styr det innehåll vi exponeras för. Frågan som uppstår är om algoritmerna håller på att ta makten inom massmedia och om de nu dikterar vad vi läser, lyssnar på och ser på tv.

Algoritmer är matematiska formler och instruktioner som programmerats för att utföra specifika uppgifter. I massmedia används de för att skraddarsy och anpassa innehållet till varje individuell användare baserat på deras tidigare beteende och preferenser. Detta anpassade tillvägagångssätt har både fördelar och nackdelar.

Å ena sidan möjliggör algoritmerna en personlig och skraddarsydd upplevelse för användarna. Vi får rekommendationer som matchar våra intressen, vilket kan leda till en effektivare och mer njutbar användarupplevelse. Å andra sidan har detta system potential att skapa filterbubblor, där användare bara blir exponerade för information och åsikter som redan överensstämmer med deras egna. Om vi under vårt surfande på nätet aldrig söker information om till exempel klimatförändringen, så kommer vi inte att erbjudas någon sådan information på Facebook eller Instagram. Vi kommer aldrig att erbjudas någon bok som kunde väcka vårt intresse för klimatet. Detta kan skapa en snedviden verklighetsuppfattning och minska möjligheten till mångsidig information. Att algoritmerna styr vad vi ser på Facebook eller andra sociala medier är ett exempel på denna filterbubbla. Inlägg och nyheter prioriteras baserat på vad algoritmerna tror att vi kommer att

gilla, kommentera eller dela.

Global journalistik kan sammanbinda världens olika kulturer. Den kan etablera en etisk relation mellan mediekonsumenterna och lidande offer på andra sidan jordklotet och detta kan skapa ett engagemang för människor i nöd (Berglez, Peter, 2019). Men en algoritm "som vet att just denna läsare inte är intresserad av lidande medmänniskor" kan effektivt sabotera den globala journalistikens ädla mål.

Det här fungerar på individnivå men det fungerar också så det gäller stora befolkningsgrupper. Om tiotusentals läsare av en nättidning inte läser nyheten på första sidan, om just klimatet, då görs denna nyhet om till en kort notis inne i tidningen. Och till första sidan flyttas nyheten om en känd politikers klavertramp som många läsare har klickat på. Vilken nyhet som är viktigare för oss alla kommer inte att ha så stor betydelse. Det är inte mera nyhetens värde som avgör om och hur den publiceras. Det som anses publiceringsvärt är det som läsarna delar och interagerar med, och vice versa (Andersson Schwarz, 2019). Interaktion är ett centralt ord i detta sammanhang, det är inte mera "sändare-mottagare"-modellen som gäller, informationen sprids i ett nätverk bildat av redaktörer, journalister och läsare som

Ett försök av AI att visualisera algoritmer

samverkar med hjälp av sofistikerade algoritmer. Men alla läsare har inte delta i denna process, läsaren måste ha "tillgång till de tekniska, kulturella och diskursiva resurser som krävs" (Andersson Schwarz, 2019, sid 411).

En annan aspekt av algoritmernas påverkan är den anonymitet som omger deras skapare. Algoritmerna som styr vårt digitala flöde är oftast resultatet av komplexa arbetsgrupper och företag, och det är inte alltid klart hur dessa algoritmer är programmerade eller vilka överväganden som görs vid deras utveckling. Detta reser frågan om en potentiell dold agenda inbyggd i algoritmerna. Algoritmer produceras alltid med specifika syften och programmeringen görs av icke-journalister varför osäkerheten om enbart journalistiska värderingar gäller i

kerställa en sund informationssmiljö. Öppenhet kring algoritmers funktion och syfte är nödvändig för att säkerställa att de inte missbrukas. Debatten om makten hos algoritmer inom massmedia är en viktig diskussion för att balansera fördelarna med personlig anpassning och undvika snedvridna filterbubblor som begränsar vår syn på världen. En kritisk granskning av algoritmernas påverkan på massmedia är avgörande för att upprätthålla en öppen och mångfaldig informationssmiljö som främjar demokratiska värderingar. Denna kritiska granskning lyser dock ännu stjärnkligt med sin frånvaro. Det är hög tid att vi börjar diskutera algoritmernas roll i den moderna journalistiken!

Källor:

Andersson Schwarz, Jonas. (2019). Journalistikens roll i den nya medieekologin. I: Karlsson, Michael & Strömbäck, Jesper (red.). Handbok i journalistikforskning. Studentlitteratur, s. 407–420

Berglez, Peter. (2019). Den globala journalistiken. I: Karlsson, Michael & Strömbäck, Jesper (red.). Handbok i journalistikforskning. Studentlitteratur, s. 433–443

Karlsson, Michael. (2019). Journalistikens algoritmisering. I: Karlsson, Michael & Strömbäck, Jesper (red.). Handbok i journalistikforskning. Studentlitteratur, s. 421–431

Hans Björknäs

detta arbete (Karlsson, Michael, 2019). Det kan finnas en oro för att algoritmer kan användas för att forma och påverka allmänhetens åsikter. Eftersom algoritmer bestämmer vad som prioriteras och syns, finns det en risk för att de kan utnyttjas för att främja vissa perspektiv eller agendor på bekostnad av andra.

De flesta algoritmer skapas med intentionen att förbättra användarupplevelsen och optimera företagets mål, vilket huvudsakligen är att generera inkomster. Eftersom multimedialjättarna Facebook och Google är bäst på att suga upp annonsintäkter och sajtrafik vilket kan göra att kvalitetsjournalistiken urholkas (Andersson Schwarz, 2019).

Att förstå och övervaka användningen av algoritmer blir därmed avgörande för att sä-

EKONOMI

Betala mer, få mindre: ”Shrinkflation” och ”Cheapflation” i inflationens tidevarv

Inflationen tömmer plånböckerna vid kassan, men konsumenter står inför en dubbel smäll: fenomenet ”shrinkflation” och dess mer smygande kusin ”cheapflation”.

Shrinkflation: En välkänd fiende

Shrinkflation, en sammanslagning av orden ”shrink” (krympa) och ”inflation” (inflation), är en väl dokumenterad praxis där tillverkare subtilt minskar kvantiteten av en produkt samtidigt som de behåller eller till och med höjer priset. Det innebär i praktiken att du betalar mer för mindre av samma produkt.

Exempelvis kan din favoritchokladkaka ha krympt något i storlek, eller din flingpaket kan numera innehålla några färre flingor. Även om förändringen kan verka obetydlig vid en första anblick, kan den ackumuleras till betydande summor över tid, särskilt för budgetmedvetna konsumenter.

Cheapflation: En listig strategi

Cheapflation tar den här strategin ett steg längre. Här minskar tillverkarna inte bara kvantiteten utan justerar även själva receptet, och ersätter ingredienser av högre kvalitet med billigare alternativ. Detta kan gå obemärkt förbi konsumenter som enbart förlitar sig på varumärkeskännedom.

Foodwatch, en belgisk konsumentskyddsorganisation, avslöjade nyligen denna praxis. De identifierade fall där produkter som surimi-stic-

kor innehöll mindre fisk, majonnäs hade en lägre ägghalt (håmliång = innehåll) och choklad innehöll mindre kakao. Oroväckande nog sammanföll dessa förändringar ofta med prishöjningar, vilket ledde till att konsumenter kände sig dubbel lurade.

Tillverkarnas försvar

Tillverkare hänvisar ofta till stigande råvarukostnader som en motivering för dessa metoder. Inflationen sätter visserligen press på produktionen, men kritiker menar att bristen på transparens kring receptändringar och prishöjningar är oacceptabel.

Kampen för rättvisa

Foodwatches undersökning understryker behovet av ökad transparens från tillverkarna. Konsumenter förtjänar att veta exakt vad de betalar för, särskilt när de står inför stigande matpriser. Till-

synsmyndigheter har också en roll att spela för att säkerställa rättvisa metoder och skydda konsumenters rättigheter.

Vad kan du göra?

Bli en etikettdetektiv: Läs ingredienslistor noggrant och jämför produktstorlekar och priser mellan olika märken.

Välj budgetmärken: Du kan bli förvånad över kvaliteten på butikens egna märkesvaror.

Storhandla: Om du har lagringsutrymme kan det ge bättre värde för pengarna att köpa basvaror i större mängder.

Förespråka transparens: Stöd organisationer som Foodwatch som främjar konsumenters rättigheter och kämpar för rättvisa metoder. Genom att hålla oss informerade och göra välgrundade val kan vi navigera inflationens komplexiteter och se till att vi får valuta för pengarna.

KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Copernicus: Mars 2024 är den tionde månaden i rad som är den varmaste

utsläppen av växthusgaser.”

Mars 2024 är den tionde månaden i rad som är den varmaste för respektive månad i ERA5-datataposten, som går tillbaka till 1940. Resultaten ingår i Copernicus senaste klimatrapport (C3S). Världshaven har upplevt 12 månader i rad med rekordhöga yttemperaturer.

Den globala lufttemperaturen vid markytan i mars var 14,14 °C, 0,73 °C över genomsnittet för mars 1991–2020 och 0,10 °C över den tidigare toppnoteringen i mars 2016. Marsavvikelsen var något mindre än den avvikelse på 0,81 °C som registrerades för föregående månad, och under de första dagarna i april minskade avvikelserna, vilket framgår av C3S Climate Pulse-applikationen.

Den globala medeltemperaturen under de senaste tolv månaderna (april 2023 – mars 2024) är den högsta som uppmätts med 0,70 °C över genomsnittet för 1991–2020.

I ett pressmeddelande betonade C3S biträdande direktör Samantha Burgess vikten av dessa fortsatta serier av rekordhöga temperaturer både i atmosfären och i ythavet.

”Mars 2024 fortsätter sekvensen av klimatrekord som störtar för både lufttemperatur och havsyttetemperaturer, med den 10:e rekordmånaden i rad. Den globala medeltemperaturen är den högsta som någonsin uppmätts, och de senaste 12 månaderna har den legat 1,58 °C över förindustriella nivåer. För att stoppa ytterligare uppvärmning krävs snabba minskningar av

Mars 2024 var 1,68 °C varmare än medeltemperaturen i mars, under den relaterade förindustriella perioden (1850-1900). En annan viktig statistik är att de senaste tolv månaderna var 1,58 °C över den förindustriella nivån och de varmaste 12 månaderna som registrerats.

Den globala genomsnittliga havsyttetemperaturen ligger också på en rekordhögt nivå på 21,07 °C, marginellt över de 21,06 °C som registrerades för februari. Havstemperaturerna har nu legat på aldrig tidigare skådade varma nivåer i över 12 månader.

Mars 2024 var blötare än genomsnittet i större delen av Västeuropa, för de tre viktigaste hydrologiska indikatorerna som övervakas av C3S; nederbörd, ytluftens relativa fuktighet och markfuktigheten (med vissa undantag som östra Spanien).

Iberiska halvön, norra Italien och södra Frankrike drabbades av stormar som orsakade kraftiga regn. Östra Skandinavien och delar av nordvästra Ryssland var också blötare än normalt, medan resten av Europa var torrare än normalt.

På andra håll upplevde Australien en exceptionellt blöt månad, och det var blötare än genomsnittet i delar av Nordamerika, i Centralasien, Japan, stora delar av Arabiska halvön, Madagaskar och delar av Sydamerika.

Lufttemperatur vid ytan mars 2024

Mars 2024 var globalt sett varmare än någon tidigare mars i data-

registret, med en genomsnittlig ERA5-lufttemperatur på 14,14 °C, 0,73 °C över genomsnittet för mars 1991–2020 och 0,10 °C över den tidigare toppnoteringen i mars 2016. Detta är den tionde månaden i rad som är den varmaste som uppmätts för respektive månad på året. Månaden var 1,68 °C varmare än en uppskattning av marsgenomsnittet för 1850-1900, den förindustriella referensperioden. Den globala medeltemperaturen för de senaste tolv månaderna (april 2023 – mars 2024) är den högsta som någonsin uppmätts, med 0,70 °C över genomsnittet för 1991-2020 och 1,58 °C över det förindustriella genomsnittet 1850-1900.

Den genomsnittliga europeiska temperaturen för mars 2024 var 2,12 °C över genomsnittet för mars 1991-2020, vilket gör månaden till den näst varmaste mars som registrerats för kontinenten, endast marginellt 0,02 °C kallare än mars 2014. Temperaturerna var mest över genomsnittet i de centrala och östra regionerna.

Utanför Europa var temperaturerna högst över genomsnittet över östra Nordamerika, Grönland, östra Ryssland, Centralamerika, delar av Sydamerika, stora delar av Afrika, södra Australien och delar av Antarktis.

El Niño fortsatte att försvagas i östra ekvatoriala Stilla havet, men havslufttemperaturen i allmänhet förblev på en ovanligt hög nivå.

Den globala havsyttetemperaturen för mars i genomsnitt över 60°S–60°N var 21,07°C, det högsta månadsvärdet som registrerats, marginellt över de 21,06°C som uppmättes för februari.

MIN HÄLSA

Flera fall av E-hepatit i Finland denna vinter. Bör man vara orolig?

I början av 2024 konstaterades fler hepatit E-fall än vanligt i Finland. Institutet för hälsa och välfärd (THL) har rapporterat över 100 fall, varav 44 har lett till sjukhusvård. Bör man vara orolig?

Denna sjukdom har varit sällsynt hos oss, men ökar nu, precis som i EU som helhet. Globalt sett är det dock en vanlig sjukdom, enligt WHO finns det 20 000 fall per år, men bara en av sex av dem utvecklar symtom. Då och då ser vi storskaliga epidemier, oftast i samband med oroligheter eller naturkatastrofer. I Indien är hepatit E den vanligaste formen av hepatit.

Vad är hepatit E?

Hepatit E är en inflammation i levern som orsakas av ett virus. Det är vanligast i utvecklingsländer, men det finns också i Europa. Smittan sker oftast via mat, särskilt fläsk och vildsvinskött.

Smittoväg

Livsmedelsverket har undersökt livsmedelsprover på basis av de varumärken som framkommit i THL:s undersökningar. Medvurst som tillverkats av en finländsk tillverkare har konstaterats innehålla hepatit E-virus. Dessa partier är inte längre tillgängliga för försäljning. Utredningen pågår fortfarande, men i det här skedet finns medvurst starkt med på listan över misstänkta. Det är svårt att ta reda på smittovägen, eftersom människor knappt kommer ihåg allt de har ätit under månaden.

Vilka är symtomen?

Symtomen börjar cirka 2 till 6 veckor efter att du blivit smittad. Viruset finns i patientens avföring redan en vecka innan han börjar visa symtom, och i ungefär en månad därefter, under vilken tid absolut noggrann handhygien är nödvändig. De flesta av de smittade har inga symtom alls. Speciellt barn är oftast sym-

tomfria. När symtomen uppträder kan de likna influensa och inkludera feber, trötthet, aptitlöshet, illamående, kräkningar, buksmärtor, ledvärk, mörk urin och grå avföring. I de allvarligaste fallen kan inflammation i levern utvecklas, vilket visar sig genom guldfärgning av ögon och hud, den så kallade ikterus.

Finns det någon anledning att vara orolig?

De flesta hepatit E-infektioner går över av sig själva. Det finns ingen läkemedelsbehandling för denna sjukdom. Till riskgruppen hör dock gravida kvinnor, personer med nedsatt immunförsvar och äldre. Hos dem kan sjukdomen vara allvarligare och kräva sjukhusvård.

Hur kan smitta förebyggas?

Risken för infektion kan minskas genom att:

- Tillaga fläsk och vilt fläsk ordentligt.
- Tvätta händerna noggrant efter toalettbesök och innan du äter.
- Undvik råa musslor och ostron.

- Drink endast vatten på flaska när du reser.

Vad ska man göra om man misstänker en infektion?

Om du misstänker hepatit E-infektion bör du kontakta en läkare. Din läkare kan ta ett blodprov för att bekräfta diagnosen.

Det finns absolut ingen medicinsk behandling, men det är bra att inte belasta levern med denna sjukdom på något annat sätt, till exempel med alkohol. Under sjukdomen är handhygien viktig, och även om det inte finns några officiella rekommendationer är det förmodligen bra att den drabbade deltar i matlagningen.

Ansvarsfriskrivning: Den här artikeln ger allmän information och bör inte ersätta personlig medicinsk rådgivning. Rådgör alltid med en kvalificerad vårdgivare för individualiserad vägledning.

MIN HÄLSA

THL: Epoxibelagda vattenledningar avger BPA i varmvatten

En undersökning av Institutet för hälsa och välfärd (THL) visar att epoxibelagda vattenledningar avger den skadliga kemikalien bisfenol A (BPA) i varmvatten. BPA hittades inte i kallvatten.

Undersökningen genomfördes i tio husbolag på olika håll i landet. I samtliga husbolag hittades BPA i varmvattenledningarna, men inte i kallvattenledningarna.

”En bra allmän anvisning är att man inte ska använda varmt vatten från kranen för att dricka eller för matlagning”, säger THL:s specialforskare Jani Koponen. ”Genom att låta vattnet rinna innan användning kan man ytterligare minska hälsoriskerna som orsakas både av kemikalier som eventuellt avgetts från materialet i vattenledningarna och av mikrober, såsom bakterier och mögel.”

Bisfenol A kan skada immunsystemet och har klassats som ett reproduktionstoxiskt och hormonstörande ämne. Det tillåtna maximivärdet för halten av BPA i kallt hushållsvatten är 2,5 mikrogram per liter. Det varma hushållsvattnet är inte avsett för att drickas eller för matlagning och därför har inget tillåtet maximivärde fastställts för det.

THL planerar en uppföljningsstudie för att utreda hur halten av BPA i varmvatten påverkar människors exponering. Exponeringen kommer att undersökas genom att mäta halten BPA i de boendes urin.

I de flesta fall var antalet mikro-

ber i proverna från epoxibelagda ledningar detsamma som i vattnet då det kom till husbolaget.

Undersökningen visar att det finns en risk att epoxibelagda vattenledningar kan läcka BPA i varmvatten. THL rekommenderar att man inte använder varmt vatten från kranen för att dricka eller för matlagning.

Fakta om BPA

Bisfenol A (BPA) är en kemikalie som används i många olika produkter, bland annat plastförpackningar, plastleksaker och kvitton.

BPA kan skada immunsystemet och har klassats som ett reproduktionstoxiskt och hormonstörande

ämne.

Det tillåtna maximivärdet för halten av BPA i kallt hushållsvatten är 2,5 mikrogram per liter.

Det varma hushållsvattnet är inte avsett för att drickas eller för matlagning och därför har inget tillåtet maximivärde fastställts för det.

Tips för att minska exponeringen för BPA

Använd glas- eller metallbehållare för att förvara mat och dryck.

Undvik att värma mat i plastförpackningar i mikrovågsugn.

Tvätta händerna noggrant efter att ha hanterat kvitton.

Källa: Institutet för hälsa och välfärd (THL)

UTSTÄLLNING

Intressant radio-utställning i Vapriikki, Tammerfors

Bilden visar en 15-watts FM-sändare som användes för att sända piratkopierade sändningar i Tammerfors på 89-talet

Commodore, den första "varmans"-dator i Finland

"På radiovågens krön – Från kristallmaskin till podcast" öppnar upp den finländska radiohistorien från 1920-talet till idag

Tammerfors Vapriikki-museum öppnar en fascinerande utställning som gör en djupdykning i den finska radiohistoriens rötter. "På toppen av radiovågen – Från kristallmaskin till podcast" tar besökaren med på en förtrollande resa till radions mångfacetterade historia. Utställningen fördjupar sig i vad som har gjort radion förtrollande för kreatörer, lyssnare och entusiaster i årtionden, och varför denna magiska apparat har behållit sin position i internets och den digitala kommunikationens tidsålder.

Även om radio i dagens mediesformor kan verka som ett övergående format, är det fortfarande ett globalt betydelsefullt kommunikationsmedel. Internetuppkoppling, mobilnät, elektricitet och tillgång till digital information finns inte överallt i världen. Radion visar sig också vara en värdefull kommunikationskanal i krisituationer, eftersom dess nät är konstruerat för att tåla längre strömavbrott jämfört med till exempel mobiltelefonnät.

I synnerhet radioamatörer framsätter som kritiska pelare för kommunikation och kommunikation i krisituationer. Utställningen bjuder in besökaren att fundera över vilken magi en apparat som gömmer sig i radion lyckas skapa, från vardagligt lyssnande till nödvändiga kriskopplingar. Denna unika utställning erbjuder en möjlighet att fördjupa sig i radions historia och förstå dess fortsatta betydelse som ett mångsidigt och hållbart kommunikationsmedel.

HISTORIA

Frimurarens grav i Kajsaniemi park, Helsingfors

Frimurarnas grav i Kajsaniemi-parken, Helsingfors är denna inhägnade grav i norra delen av Kajsaniemi-parken (nära Botaniska trädgårdens stängsel) vilar major Fredrik Granatenhjem (1708 - 1784). Fredrik Granatenhjem var en av de första frimurarna i Finland på den tiden, även om det inte är helt säkert. Han ville bli begravd på denna plats, där han ofta hade vandrat.

Frimureriet hade kommit till Finland år 1777.

Efter att Finland hamnade under ryskt styre förbjöds frimurargrupporganisationer 1821. Men det fanns frimurare i Finland redan innan landet blev självständigt, och 1908 började möten vid major Granatenhjems grav.

Ett officiellt möte hölls för att vårda minnet av majoren, i hemlighet vid mötena fanns det planer på att börja frimurarnas arbete när omständigheterna tillät. Major

Fredrik Granatenhjems grav är det äldsta monumentet i Helsingfors. Stenen bär inte hans namn, utan inskriptionen:

”Lika godt / om världen vet
hvem här hvilar / alt nog / Gud
känner hvad Han gjort / och / väl-
signar / HANS minne”.

AI-RADIO

Nordens första helt med artificiell intelligens producerade radiokanal lanserad i Finland

Finlands AI-radio ("Tekoälyradio") inledde sin verksamhet som en webbradiokanal på onsdagen den 29 november 2023. Bauer Media tar ett betydande steg inom ljudmarknaden genom att lansera Nordens första radiokanal vars innehåll är helt producerat med hjälp av artificiell intelligens. Denna innovation förenar teknologi och underhållning och stärker Bauers position som pionjär inom ljudbranschen.

”Vi är glada och stolta över att lansera Nordens första AI-radio på marknaden. Detta är en spännande milstolpe inom radiobranschen och ett bevis på vårt engagemang för att leverera ny och innovativt innehåll till våra lyssnare även i framtiden”, säger Bauer Medias VD Sami Tenkanen.

I det första skedet består AI-radios innehåll av följande funktioner:

Ljudproduktioner som producerats med hjälp av artificiell intelligens

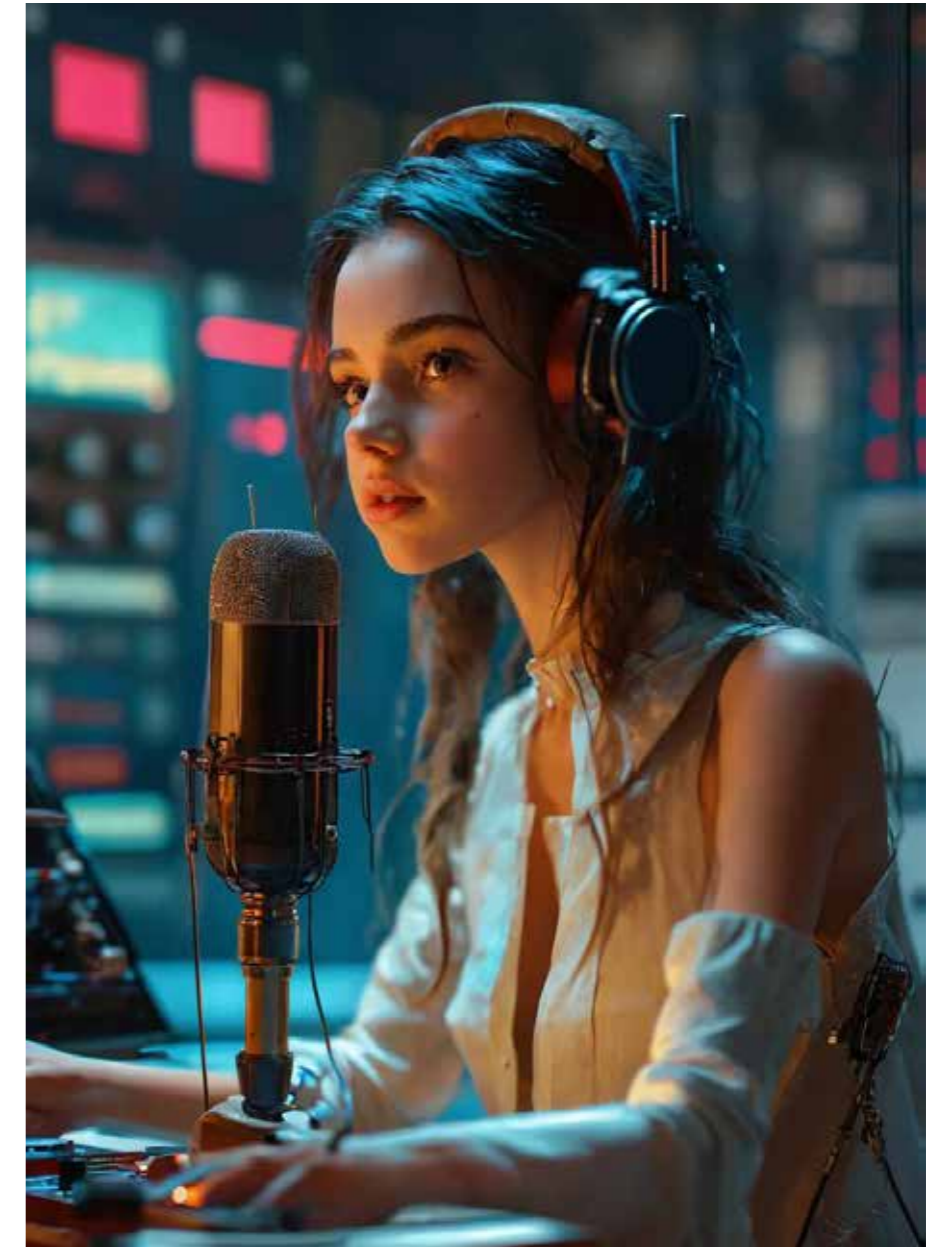
Nationellt viktiga trafikmeddelanden producerade av AI

Nationella vädervarningar för dåligt väder, producerade av AI

Underhållningsnyheter som läses upp av AI från underhållningsportalen Voice.fi.

Det planeras kontinuerligt för nya funktioner för AI-radion för att hålla den intressant och relevant för sina lyssnare. Även annonsörer beaktas genom innovativa ljudannonserlösningar.

”Denna lansering representerar

En bild gjord av AI som visar hur en AI-radio ser ut

Bauers engagemang för innovation och användning av den senaste tekniken för att utveckla radiobranschen. Vi kommer att fortsätta att arbeta aktivt med utvecklingen även efter lanseringen för att erbjuda lyssnarna ännu mer personliga och skraddarsydda upplevelser i radiobranschen”, säger Sini Kervinen, Head of Innovation.

AI-radion expanderar också till FM-frekvenser. I Helsingfors hörs kanalen på frekvensen 102,0 MHz och i Kangasala på frekvensen 101,6 MHz fram till den 8 april. Kanalen kan också lyssnas på online på <https://radioplay.fi/tekoalyradio/>

Kalevaspelen i Vasa 27-30.6 2024

Vasa förbereder sig för Kalevaspelen: Karlsplan rustas för tävling

F M-tävlingen i friidrott, Kalevaspelen, kommer att äga rum i Vasa den 27–30 juni 2024 berättas i ett pressmeddelande från staden. Det är ett av Finlands främsta nationella idrottsevenemang, och Vasa stad har redan förberett sig inför evenemanget under flera år.

Kalevaspelen förväntas locka cirka 20 000 besökare till Vasa. Genomförandet av evenemanget kräver ett betydande samarbete från idrottsföreningarna i regionen. Den huvudsakliga arrangören är Vasa Idrottssällskap i samarbete med Palosaaren Urheiluseura, Vaasan Toverit, Vaasan Vasama, Vähänkyrön Viesti och IF Femman. Mika Lehtonen, chef för idrottsverksamheten, säger att Vasa stad har börjat förbereda sig för evenemanget redan för flera år sedan.

En av de mest synliga förbättringarna är installationen av en ny resultatavla på Karlsplan, vilken ersatte den gamla förra året.

– Den nya digitala resultatavlan är en LED-skärm på 14,7 x 5,8 meter, där vi utöver resultat även kan visa exempelvis direktsändningar från planen samt reprisar i slow motion. Den gamla tavlan var mekanisk, säger Lehtonen.

Under våren kommer ändarna av huvudläktaren på Karlsplan att glassas in, vilket är en betydande förändring.

– Det är ganska kallt på huvudläktaren eftersom den ligger i skuggan. Glasväggarna kommer att minska vinddraget och vinden, förklarar Lehtonen.

Löparbanorna på planen kommer

Kalevaspelen 2018 - 3000 m, Jyväskylä
Från vänster till höger: Sandra Eriksson, Camilla Richardsson, Astrid Snäll, Linnea Harala, Lotta Mäkinen, Emma Hakala, Hilikka Kontro, Pihla Hokkanen, Amanda Virtanen, Oona-Mari Hakulinen, Mona Af Forselles, Janna Hautala.

Bild: Tuomas Vitikainen

Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0

att tvättas och linjerna kommer att målas om. Dessutom kommer mindre reparationer att utföras över hela planen, och gamla el- och datakablar kommer att bytas ut mot nya.

Även utrustningen och redskapen på planen måste vara i gott skick inför tävlingen.

– Vi uppdaterar redskap såsom spjut, kulor, ribbor och ställningar. Efter Kalevaspelen kommer alla som använder planen att kunna dra nytta av de nya redskapen, säger Lehtonen.

Evenemanget kommer att påverka trafiken i hög grad, och tillfälliga trafikregleringar och parkeringsområden har redan planerats under en längre tid. Mer information om detta kommer att tillhandahållas närmare evenemanget.

Kalevaspelen sträcker sig även ut-

anför Karlsplan.

– Gångtävlingarna för både damer och herrar kommer att äga rum på den nya gång- och cykelbanan i den vackra havsnära miljön vid Metviken, säger Lehtonen.

Under Kalevaspelen tävlar både nationella toppidrottare och lovande unga talanger. Tävlingen äger rum mellan Europamästerskapet och de olympiska spelen, så det är möjligt att vi på Karlsplan också kommer att få se finländska medaljörer från friidrotts-EM i Rom. Dessa FM-tävlingar är också en av de sista möjligheterna för idrottarna att uppnå kvalgränsen till de olympiska spelen i Paris.

– Vi hoppas att Vasaborna redan nu markerar Kalevaspelen i sina kalendrar och samlas i stort antal för att följa tävlingarna, säger Lehtonen.

RYSSLANDS OPROVOSERADE ANFALL MOT UKRAINA

UKRAINA

Ukrainas framtid och Marshallplanen Analogi: presidenten träffade studenter i Chernivtsi

Under sitt arbetsbesök i Chernivtsi träffade Ukrainas president Volodymyr Zelenskyy studenter från Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Bukovinian State Medical University och Chernivtsi Institute of Trade and Economic of State University of Trade and Economics.

Statschefen talade med ukrainska ungdomar om vårt land, dess

framtid och arbetet med analogin till Marshallplanen för Ukraina. Presidenten sade att huvudfrågan i denna plan är återställandet av Ukraina: dess energi, teknik och ekonomi. Enligt preliminära uppskattningar kommer detta att kräva cirka 700 miljarder dollar. Beloppet är dock inte slutgiltigt.

”Vi vet inte de verkliga beloppen eftersom kriget inte är över än. När det är över kommer vi att analysera allt. I grund och botten är partnerna överens om att alla ska hjälpa till att bygga upp Ukraina, att beloppen är, låt oss säga, förståeliga och överkomliga. Låt oss tro på anständigheten hos våra partners och hoppas att de kommer att acceptera vad de säger och inte bara säga det”, noterade han.

Volodymyr Zelenskyy är också säker på att Ukraina kommer att bli

medlem i EU och Nato under de kommande åren.

”NATO är vårt yttre försvar och, naturligtvis, det bästa säkerhetsåtagandet. Men jag är också övertygad om att vi kommer att stärka vårt inre försvar. Vi kommer att stärka vår säkerhet vid gränserna, i städerna, i samhällena. I framtiden, Det kommer att finnas ett helt annat förhållningssätt till både säkerhet och konstruktion, säger Ukrainas president.

Statschefen tillade att när kriget är över kommer vårt land också att fortsätta utvecklingen av olika utbildningsområden: medicin, psykologi, säkerhet och konstruktion.

Ukraina kommer att behöva specialister inom dessa områden.

Licens: Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. Länk: www.president.gov.ua

HUMOR FÖR 100 ÅR SEDAN

Brevbäraren

»Var har du varit, min lilla älskling?»
frågade lilla Alberts mamma, då han kom hem efter att ha varit försvunnen ett par timmar.

»Ja ha vari ute mä Kalle å Olle å lekt brevbärare», svarade älsklingen.

»Jaså! Hur gick det till då?»

»Jo, vi gick omkring i alla husena häromkring och la brev i alla lådorna.»

»Men var det verkligen riktiga brev?»

»Joo då!»

»Var fick ni dem ifrån då?»

»Joo, ja hitta dom i mammas skrivbordslåda. Den stod öppen, och de var så fina och där va en hel bunt å di va' ombundna mä skära sidenband.»

Konstmöbler.

Den förstående kunden: „Ja, jag erkänner gärna att dom här moderna stolarna å rysligt fina å eleganta, å vackra å konsnärliga, å utmärkta på alla sätt, å ja tycker så förfärligt mycket om dom men ja begriper inte, hur man ska kunna sitta i dom!”

Nödvärdigt ont.

Han; „En flicka bör inte uppmuntra en man att fria, om hon inte ämnar att säga ja.” Hon; „Men det kanske är det lättaste

sättet att bli av med honom.”

En sparsamhetsvän.

Olle: „Mamma du, sa' inte pappa att vi behövde spara?” Mamma: „Jo, min gosse.” Olle; „Tänk du, mamma, om vi skulle spara på ricinolja.”

Vänkritik.

„Nå vad tycker du om den här duken?”

„Jo, den är nog bra, antar jag. Jag kan bara inte riktigt se den för all färgen som du smetat på.”

Nog.

Bankdirektören och generalkonsuln: Jaså, herrn vill gifta sig med min dotter. Men herrn känner ju henne inte.” Friaren: „Nå, men ja känner herr generalkonsuln.”

På maskis.

„God afton, fröken! Får jag bjuda på supé?” „Ingenting annat?” „Jo, frukost med, om ni så vill!”

Dygdens belöning.

Hon: „Har Ni aldrig kysst någon flicka förr?” Han: „Aldrig i livet!” Hon: „Då får ni kyssa mig en gång till. Det är skönt att träffa på någon, som kan kyssas, utan att

prata om det.”

Hämnd.

„Får du ha portnyckeln nu för tiden ?”
„Nej, men jag har hämnats, jag har tagit pianonyckeln i stället”.

Efter 6 november.

Lärarinnan; „Nå, Erik, säg mig nu vad du vetom Gustav Adolf?” Erik: „Jo, Gustav Adolf var en snäll man, för han dog mitt i veckan så vi fick en ledig dagf”

FARLIG

A.: »Är det så farligt att färga håret som säger läkarna?»

B.: »Ja, det är ännu farligare! Ett min gamle farbror försökte en gång färga sitt hår och mindre än på tre månader var han gift med en änka med 7 barn.

DJUPP DELTAGANDE

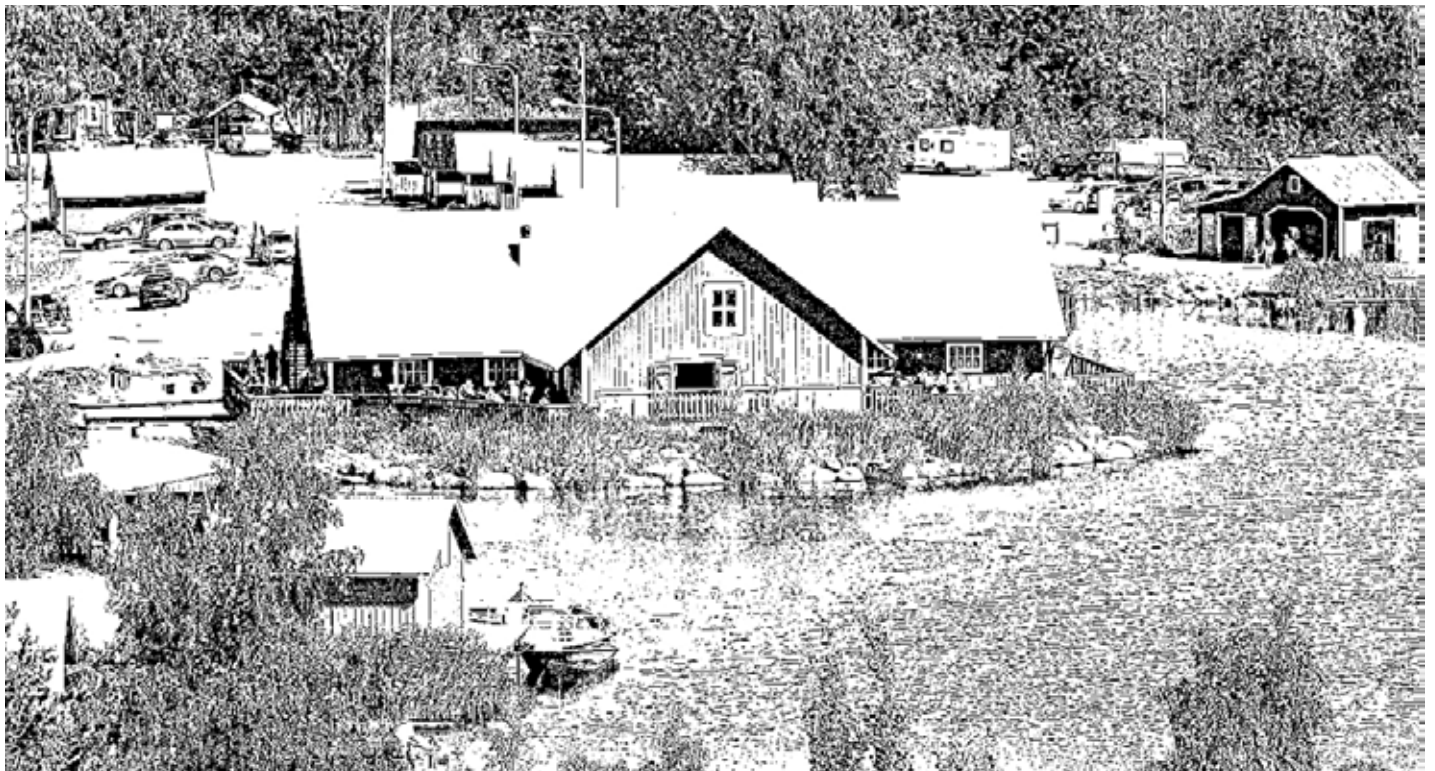
Mamman är på konstutställning med sina barn.

Kalle: Mamma, vad visar den bilden?

Mor: Förföljelse av kristna i Rom. Det finns en arena och tigrar kastar sig mot de kristna för att slita dem i stycken.

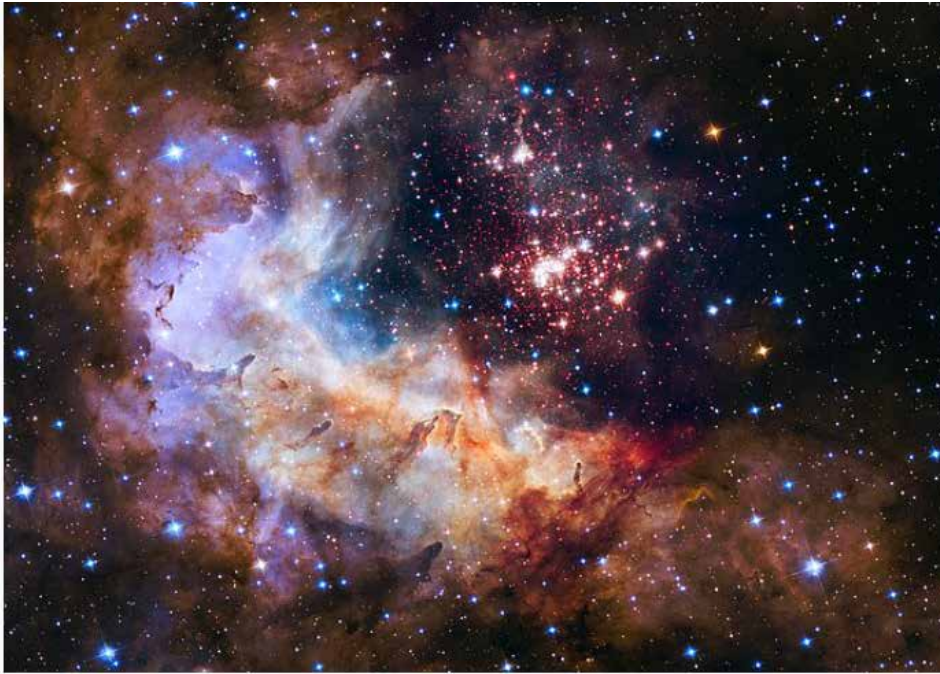
Kalle: Åh mamma, titta på den där lessna

Vad är det här för ett hus?

Förra veckans hus
Kurtenia

Veckans astronomiska bild:

NASA Unveils Celestial Fireworks as Official Hubble 25th Anniversary Image.jpg

The star cluster Westerlund 2 in the Milky Way galaxy, with an estimated age of about one or two million years. It contains some of the hottest, brightest, and most massive stars known. The cluster resides inside a stellar breeding ground known as Gum 29, located 20,000 light-years away in the constellation Carina.

 NASA, ESA, the Hubble Heritage Team (STScI/AURA), A. Nota (ESA/STScI), and the Westerlund 2 Science Team

 Public domain

tigerungen i hörnet på bilden, som är helt utan kristen.

HELT SJUKT

»Du ser lite ansträngd ut.» »Hur skulle du veta vilket tillstånd jag är i! Min lever mår inte bra, min mage gör ont, mina ben är svullna, min hals är helt inflammerad och jag själv mår inte så bra .”

DEN SLIMMANDE HURUNA

Tillgiven make (sitter på bänken och räknar): Min dam väger 80 kilo; varje sommar reser han till Marianhamina för att bada och tappar 8 kilo; om tio år är jag fri från honom!

HAN VISSTE

Lilla Janne, lyssnar genom fönstret: - Tysta Kalle, det är gäster inne. Kalle: Hur vet du det?

Janne: Om när mamma kallar pappa för älskling.

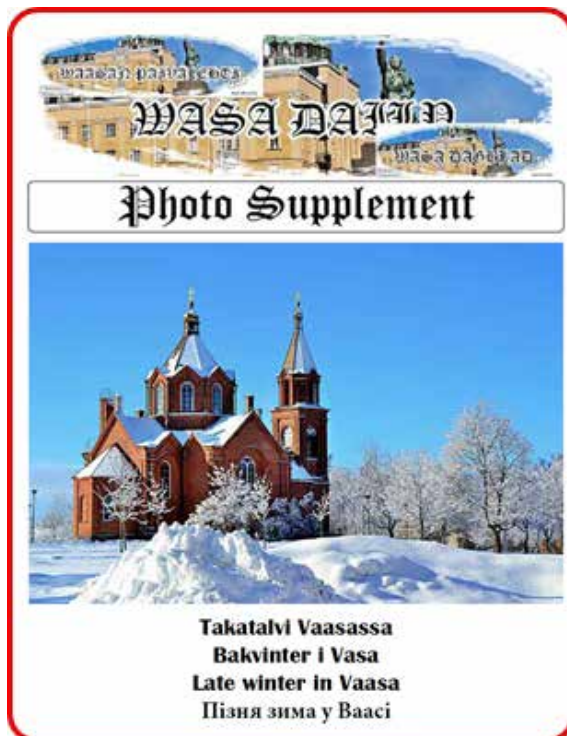
OMÖJLIGHET

Vad är omöjligt ens för gud? Binda ihop två skalliga män i håret.

Från läsarna

Vi tar väldigt gärna emot inlägg från våra läsare. Kommentarer, historier, minnen, debatt, nyheter från hemorten. Sannolikt koimmet detta att vara den viktigaste delen i denna vår tidning. Men utrymmet är ju begränsat, så skriv gärna rätt så kort! Så sänd gärna inlägg till:
wasadagblad@gmail.com

Nästa vecka:

WASA DAGBLAD
Photo Supplement

Takatalvi Vaasassa
Bakvinter i Vaasa
Late winter in Vaasa
Пізня зима у Ваасі

Annonsera i WD

Det kan ha ett visst PR-värde att vara bland de första som annonserar i denna historiska och hypermodärna dagstidning. Annonspriset är 6 €/spaltmillimeter. Standardannonser är billigare (25mm hög=140 €, 50 mm = 280 €, 75 mm=400 €. Upprepade annonser = 30% rabatt. Sänd annonser till wasadagblad@gmail.com som jpg, tiff eller png, annonserna förminskas sedan till spaltbredd 46 mm.

Wasa Dagblad
wasadagblad@gmail.com